

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΘΕΜΑ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΤΑΞΕΙΣ
----------------	------	--------------	--------	--------	--------

Σε κινούμενη 46 άμμο θα βαδίζει ως την Τετάρτη ο κ. Παπαδήμος

Αντιμέτωπος με νέο κύκλο διαπραγματεύσεων
μετά τον σκόπελο της ψηφοφορίας στη Βουλή

Του Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Αλληπάλληλους σκοπέλους καλείται να υπερβεί ο πρωθυπουργός κ. Λουκάς Παπαδήμος μέχρι η χώρα να βρεθεί στο «ξέφωτο» της οριστικοποίησης της νέας δανειακής σύμβασης και της δρομολόγησης της διαδικασίας για το PSI. Από σήμερα και μέχρι την προσεχή Τετάρτη, για την οποία είναι κατ' αρχήν προγραμματισμένο το Eurogroup, ο κ. Παπαδήμος θα πρέπει να αντιμετωπίσει κρίσιμα μέτωπα, εντός και εκτός της χώρας. Και μάλιστα εν μέσω ενός πολιτικού σκηνικού που εμφανίζει εικόνα κινούμενης άμμου, μετά τη μίνι κυβερνητική κρίση, που πυροδότησαν η αποχώρηση του κ. Γ. Καρατζαφέρη από την κυβέρνηση, οι επικοινωνιακοί τακτικισμοί της Ιπποκράτους και της Συγγρού, αλλά και η ανταρσία στους κόλπους της Κοι-

ρά το μπαράζ των παραιτήσεων που έπληξε το ΠΑΣΟΚ και την καταψήφιση των μέτρων από τον ΛΑΟΣ.

Στη συνάντηση που είχαν οι κ.κ. Βενιζέλος, Λοβέρδος, Άννα Διαμαντοπούλου, Παπουτσής και Σκανδαλίδης την περασμένη Παρασκευή, συμφώνησαν πως θα ασκήσουν όλη τους την επιρροή στην «πράσινη» Κοινοβουλευτική Ομάδα, ώστε η νέα δανειακή σύμβαση να υπερψηφιστεί. Εξάλλου, κάθε άλλη εξέλιξη θα οδηγούσε όχι μόνο στην κατάρρευση της κυβέρνησης Παπαδήμου, αλλά και στην πλήρη αποδιάρθρωση του ΠΑΣΟΚ, το οποίο ούτως ή άλλως κινείται πλέον δημοσκοπικά σε μονοψήφια ποσοστά. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται ήδη και ο κ. Γ. Παπανδρέου από την επιλογή του κ. Αντ. Σαμαρά να συμφωνήσει στους όρους της νέας δανειακής σύμβασης δεν προήλθαν από τους βουλευτές, αλλά από τον συνδikaλιστικό βραχίονα, και κυρίως την κομματική βάση της Ν. Δ.

Ο ανασχηματισμός και η σύγκρουση Σαμαρά - Βενιζέλου θα απασχολήσουν τον πρωθυπουργό μετά το Eurogroup.

νοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ. Στο εσωτερικό, τα δύο μεγάλα «ορόσημα» είναι:

- Η προγραμματισμένη για σήμερα ψηφοφορία στη Βουλή επί του νέου Μνημονίου.
- Η συμφωνία με τους πολιτικούς αρχηγούς για τις έγγραφες δεσμεύσεις που απαιτούν οι εταίροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παράλληλα, ο πρωθυπουργός θα πρέπει να εμπλακεί σε ένα νέο κύκλο διαπραγματεύσεων με την τρόικα, τις Βρυξέλλες και τις μεγάλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες ενόψει των τελικών αποφάσεων για τη νέα δανειακή σύμβαση. Διαπραγματεύσεις, που θα είναι εκ των πραγμάτων επίπονες, με δεδομένη την υπονομευμένη αξιοπιστία του εγκόριου πολιτικού συστήματος –που εκ των πραγμάτων επλήγη περαιτέρω τις τελευταίες ημέρες– αλλά και τη σκληρή θέση των στάσης του Βερολίνου, το οποίο κατ' ορισμένες πληροφορίες φλερτάρει πλέον με την ιδέα της ελληνικής χρεοκοπίας.

«Πράσινο φως»

Τα μηνύματα που φθάνουν στο Μέγαρο Μαξίμου είναι πως κατά τη σημερινή κρίσιμη ψηφοφορία στη Βουλή, ο κ. Παπαδήμος και ο υπουργός Οικονομικών κ. Ευ. Βενιζέλος θα λάβουν το «πράσινο φως» προκειμένου να υπογράψουν το νέο Μνημόνιο, πα-

Οι έγγραφες δεσμεύσεις

Σε σχέση με τις έγγραφες δεσμεύσεις των αρχηγών, ο κ. Παπανδρέου έχει ήδη διαμνησθεί προς το Μέγαρο Μαξίμου, πως είναι έτοιμος να αποδεχθεί την όποια φόρμουλα επιλέξουν οι πρωθυπουργός και οι δανειστές της χώρας. Από τη Συγγρού, αντιθέτως, εκφράζονται ζωηρές επιφυλάξεις για τη σκοπιμότητα έγγραφης δέσμευσης των πολιτικών αρχηγών, όταν τα νέα μέτρα όχι μόνο έχουν εγκριθεί ήδη από τον κ. Σαμαρά, αλλά και υπερψηφιστεί από τη «γαλάζια» Κ. Ο. Πάντως, οι επιθέσεις του κ. Παπαδήμου εκτιμούν πως εάν η σημερινή ψηφοφορία εξελιχθεί ομαλά, το θέμα των υπογραφών με τον ένα ή τον άλλο τρόπο θα διευθετηθεί.

Τέλος, μετά την κρίσιμη συνέντευξη στο Eurogroup, ο κ. Παπαδήμος καλείται να απαντήσει σε δύο κρίσιμα ερωτήματα για την περαιτέρω λειτουργία της κυβέρνησης. Πρώτον, εάν θα προχωρήσει σε ανασχηματισμό, σε μια λογική σχηματισμού «κυβέρνησης Μόντι». Δεύτερον, πως θα «προστατευθεί» τη λειτουργία της κυβέρνησης από την αντιπαράθεση μεταξύ του κ. Σαμαρά με τον κ. Ευ. Βενιζέλο, καθώς μεταξύ τους το τελευταίο δεκαήμερο διαμορφώνεται μια κλιμακούμενη σύγκρουση με φόντο τις επερχόμενες εθνικές εκλογές.

Προβληματισμένος προσέρχεται στο υπουργικό συμβούλιο την Παρασκευή ο πρωθυπουργός κ. Λουκάς Παπαδήμος. «Ορόσημο» για τον ίδιο, την κυβέρνηση και τη χώρα αποτελεί η προγραμματισμένη για σήμερα ψηφοφορία στη Βουλή με θέμα το νέο Μνημόνιο.

Γρήγορα εκλογές θέλουν και οι δύο

«Φρένο» στα σενάρια περί επιμήκυνσης του βίου της κυβέρνησης Παπαδήμου πέσαν της 6ης Μαΐου βάζον οι τελευταίες πολιτικές εξελίξεις. Ο πρόεδρος της Ν. Δ. κ. Αντ. Σαμαράς επιμένει ότι οι εθνικές εκλογές θα πρέπει να προκηρυχθούν μόλις ολοκληρωθούν οι συζητήσεις για τη νέα δανειακή σύμβαση και το PSI και αναμένεται να επιμείνει στη συγκεκριμένη θέση. Εξάλλου, η προοπτική των εκλογών σε σύντομο χρόνο εκτιμάται πως λειτουργεί «εκτονωτικά» στην πίεση της κομματικής βάσης, ένα μέρος της οποίας αντιδρά έντονα στην επιλογή στήριξης της συμφωνίας με την τρόικα. Επίσης, υπέρ της διεξαγωγής των εκλογών σε σύντομο χρόνο φέρεται να αποδέχεται ο κ. Ευάγγ. Βενιζέλος, ο οποίος στην παρούσα φάση εμφανίζεται ως ο επικρατέστερος διάδοχος του κ. Γ. Παπανδρέου στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ.

Η επίσχεση όλων των διαδίκαιων εκ των πραγμάτων ευνοεί τον κ. Βενιζέλο στη μάχη της διαδοχής, ενώ προεκλογικά, ο υπουργός Οικονομικών θα μπορεί να «κεφαλαιοποιήσει» τη συμφωνία για το PSI. Εξάλλου ο κ. Βενιζέλος φέρεται να αποδέχεται την προοπτική, εάν η Ν. Δ. είναι πρώτο κόμμα, το ΠΑΣΟΚ να μετασχηματιστεί σε μια κυβέρνηση συνεργασίας, αρκεί να μην αναλάβει μνημονιακά υπουργεία.

Το στοίχημα των τεσσάρων ημερών

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ

Υπό την απειλή της ανεξέλεγκτης χρεοκοπίας και στη σκιά της έντονης δυσπιστίας των δανειστών μας διεξάγεται σήμερα στη Βουλή η κρίσιμη ψηφοφορία για τη νέα δανειακή σύμβαση. Η κατάσταση είναι τόσο κρίσιμη, ώστε να υποχρεώσει τον κ. Λουκά Παπαδήμο να απευθυνθεί το βράδυ της Παρασκευής σε ασυνήθιστα δραματικό τόνο στους υπουργούς της κυβέρνησης του και στην ίδια την κοινή γνώμη: «Η χρεοκοπία της Ελλάδας δεν είναι επιλογή που μπορούμε να επιτρέψουμε», είπε ο πρωθυπουργός, ο οποίος αφιέρωσε ένα εκτεταμένο μέρος της εισήγησής του ώστε να προειδοποιήσει τους Έλληνες για τα δεινά μιας ανεξέλεγκτης χρεοκοπίας.

Την απόφαση να απευθυνθεί και στους πολίτες, την πήρε ο ίδιος μετά τη δημοσιοποίηση της απόφασης του κ. Γιώργου Καρατζαφέρη να καταψηφίσει τη δανειακή σύμβαση, κάτι που οδήγησε σε παραιτήση τους υπουργούς του ΛΑΟΣ και λειτουργήσει ως θρυαλίδα και για άλλες παραιτήσεις υπουργών, αλλά και διλώσεις βουλευτών της πλειοψηφίας ότι θα καταψηφίσουν τη νέα δανειακή σύμβαση.

Η δραματοποίηση απέδωσε και η νέα δανειακή σύμβαση πήρε την ομόφωνη έγκριση του Υπουργικού. Προς στιγμήν μόνο δημιουργήθηκε εμπλοκή με τη στάση του κ. Παπουτσά, ο οποίος, τελικά, όμως, έβαλε την υπογραφή του κάτω από το κείμενο. Μάλιστα, υπήρξε συνάντηση των κ. Παπαδήμου και Παπουτσά στην οποία ο δεύτερος μετέφερε την απουσία του για τις κοινωνικές αντιδράσεις στη νέα δανειακή σύμβαση. Η έκταση και η σφοδρότητα που θα πάρουν οι διαδηλώσεις και οι αντιδράσεις προκαλεί έντονο προβληματισμό στην κυβέρνηση.

Ο σχεδιασμός του πρωθυπουργού ώσπου να ξεπεραστεί ο σκόπελος του

Eurogroup της Τετάρτης έχει ορίζοντα τεσσάρων ημερών: «Αυτήν την ώρα προέχει η ανάγκη να κάνουμε ό, τι χρειαστεί για να εγκριθεί το νέο οικονομικό πρόγραμμα και να προχωρήσει η νέα δανειακή σύμβαση. Κάθε άλλη εξέλιξη θα ήταν καταστροφική». Η συναισθηση της εγγύτητας μιας πιθανής καταστροφής που μετέφερε ήταν ίσως το αποκορύφωμα μιας δραματικότητας που δεν θα πίστευε πως διαθέτει κανείς ο κ. Παπαδήμος: «Είμαστε σε απόσταση αναπνοής από το σημείο μηδέν», είπε ο πρωθυπουργός.

Με το πολιτικό σύστημα σε νευρικό κλονισμό και ιστορικά κόμματα στα

περαστές, το αμέσως επόμενο ζήτημα που θα τεθεί για τον κ. Παπαδήμο αποτελεί η έγγραφη δέσμευση που θα ζητηθεί από τους πολιτικούς αρχηγούς. Δεν είναι τυχαίο ότι ο πρωθυπουργός, ο οποίος αντιλαμβανόμενος τις εθνικές ευαισθησίες κατέβαλε προσπάθεια να αποτρέψει αυτό το αίτημα, ανέφερε αυτό το σημείο στην εισήγησή του και ζήτησε απ' όλους να κάνουν την υπέρβασή τους. Το ποια ακριβώς μορφή θα έχουν αυτές οι δεσμεύσεις δεν είναι ακόμα γνωστό στο Μέγαρο Μαξίμου. Πριν από μερικές μέρες, πάντως, είχε γίνει γνωστό ότι η τρόικα προγραμμάτιζε για το θέμα αυτό συναντήσεις με τους πολιτικούς αρχηγούς μετά τη συμφωνία τους στη δανειακή σύμβαση.

«Προέχει να εγκριθεί το νέο οικονομικό πρόγραμμα και να προχωρήσει η νέα δανειακή σύμβαση. Κάθε άλλη εξέλιξη θα ήταν καταστροφική».

πρόθυμα της κατάρρευσης, η ψηφοφορία στη Βουλή δεν θα είναι χωρίς ρίσκο για την κυβέρνηση. Πόσω μάλλον καθώς η δανειακή σύμβαση θα έρθει ολόκληρη προς ψήφιση στη Βουλή, δεν θα χωριστεί σε στόχους και εφαρμοστικούς νόμους που θα ψηφιστούν αργότερα, πράγμα που θα διευκόλυνε πολλούς βουλευτές, που έχουν ενστάσεις σε επιμέρους μέτρα, να υπερψηφίσουν στην ψηφοφορία της Κυριακής. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος βρέθηκε αντιμέτωπος με αυτό το αίτημα από τους δανειστές στο τελευταίο Eurogroup. Το επιχείρημά τους ήταν ότι δεν υπάρχει καθόλου χρόνος, στην πραγματικότητα όμως αβυσσικά και τη δυσπιστία τους απέναντι στο ελληνικό πολιτικό σύστημα. Αν ο σκόπελος της ψηφοφορίας ξε-

Τα 325 εκατ. ευρώ

Χαρακτήρα κατεπείγοντος έχει επίσης για τον πρωθυπουργό η εύρεση των 325 εκατ. ευρώ που λείπουν λόγω των ενστάσεων της Ν. Δ. στο θέμα των επικουρικών συντάξεων, ώστε την Τετάρτη στο Eurogroup η Ελλάδα να έχει ικανοποιήσει όλες τις απαιτήσεις και να πάρει την έγκριση των εταίρων για τη δανειακή σύμβαση.

Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, αφού κλείσει επιτυχώς αυτή η εκκρεμότητα, τότε ο πρωθυπουργός θα μπορεί πάλι να σκεφτεί το μέλλον. Οι παραιτήσεις που υπεβλήθησαν την Παρασκευή θέτουν επιτακτικά, άλλωστε, επί τάπητος το θέμα του ανασχηματισμού. Η κίνηση αυτή υπήρχε στον σχεδιασμό του κ. Παπαδήμου και επανήλθε στο προσκήνιο μετά τη σύγκληση των πολιτικών αρχηγών, καθώς στο Μαξίμου εκτιμούσαν ότι ο κ. Καρατζαφέρης απλά θα αποσύρει τους υπουργούς του. Τόσο ως προς τη χρονική στιγμή, όσο και ως προς την έκταση και τα πρόσωπα, το Μαξίμου κρατά κλειστά τα χαρτιά του, θεωρείται πάντως πιθανό ότι θα χρησιμοποιηθούν τεχνοκράτες.

Πώς χάσαμε ένα χρόνο δημοσιονομικής χαλάρωσης

Την ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ, ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Ακριβά κόστισε ήδη στη χώρα η στάση των πολιτικών αρχηγών κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων με την τρόικα. Σύμφωνα με πληροφορίες, από το τελικό κείμενο του Μνημονίου αφαιρέθηκε, με απόφαση του ίδιου του πρωθυπουργού κ. Λουκά Παπαδήμου, η πρόβλεψη για μετάθεση κατά ένα έτος, από το 2014 στο 2015, της περιόδου για τη μείωση του ελλείμματος κάτω από το 3% του ΑΕΠ. Ενδεχόμενη χαλάρωση συναρτάται πλέον με την ύφεση και θα εξετασθεί μόνο στην περίπτωση που η ύφεση θα είναι μεγαλύτερη απ' όση προβλέπεται στο Μνημόνιο (άνω του 4%). Η απόφαση ελήφθη επειδή κρίθηκε ότι με το κλίμα που υπάρχει στην Ευρώπη εναντίον της Ελλάδας, οι εταίροι όχι μόνο δεν θα εγκρίνουν μια τέτοια διευκόλυνση (που απαιτεί μεγαλύτερη χρηματοδότηση από την πλευρά τους), αλλά υπήρχε ο κίνδυνος ο σχετικό αίτημα να επιπτώσει του στη βιωσιμότητα του χρέους να προκαλέσει ισχυρές αντιδράσεις και να ενισχύσει όσους στην Ε. Ε. και το ΔΝΤ θεωρούν τη χώρα «χαμένη υπόθεση».

Στα προσέχοντα και των δύο Μνημονίων (ένα συνομολογείται με το ΔΝΤ και ένα με την Ε. Ε.) υπήρχε ο σχετικό πρόβλεψη. Σε αυτό του ΔΝΤ (Memorandum of Economic and Financial Policies) α-

Η στάση των αρχηγών κόστισε τη μετάθεση από το 2014 στο 2015 της περιόδου για τη μείωση του ελλείμματος κάτω από το 3% του ΑΕΠ.

ναφέρεται σαφώς ότι προκειμένου να μετριαστούν οι επιπτώσεις από την παρατεταμένη ύφεση και τις βαρύτερες δημοσιονομικές προσαρμογές θα παραταθεί η περίοδος δημοσιονομικής προσαρμογής έως το 2015. Στο προσέχον της Κομισιόν (Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality) αναφερόταν ως στόχος πρωτογενές έλλειμμα 2,063 δισ. ευρώ (περίπου 1% του ΑΕΠ), αντί προηγούμενου στόχου για πλεόνασμα 2,3 δισ. ευρώ (1,1% του ΑΕΠ).

Τη χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής υποστήριξε και κ. Πόουλ Τόμσεν, ο οποίος, στη συνέντευξη του στην «Κ», στις 29/1, σημείωνε ότι «θα πρέπει να προχωρήσουμε με λίγο αργότερο ρυθμό όσον αφορά τη δημοσιονομική εξυγίανση και να προχωρήσουμε ταχύτερα –πολύ ταχύτερα– με την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων». Τρεις ημέρες νωρίτερα, και ο επίτροπος Όλι

Καταιγισμό επικριτικών σχολίων δέχθηκαν, το απόγευμα της Πέμπτης στο Eurogroup, ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος και ο πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομώνων κ. Γιώργος Ζανιάς.

Ρεν είχε αναφέρει ότι «προετοιμάζουμε ένα πακέτο που θα ανοίξει τον δρόμο προς μια βιώσιμη λύση για την Ελλάδα και, ναι, σε αυτό το πακέτο είναι πιθανό να υπάρξει κάπως αυξημένη ανάγκη για επίσημη χρηματοδότηση, όχι όμως κάτι δραματικό». Με αυτή τη λογική, η ελληνική πλευρά είχε αρχίσει να προωθεί το σχετικό αίτημα.

Τους εξόργισαν

Ωστόσο, όσο περνούσαν οι ημέρες και καθυστερούσε η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων, με την τρόικα, το κλίμα στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες γινόταν όλο και πιο βαρύ έναντι της Ελλάδας. Το αποκορύφωμα ήταν οι θεατρινοί κατά τη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών το βράδυ της Τετάρτης έως το ξημέρωμα της Πέμπτης, που εξόργισαν τους Ευρωπαίους. Τα μηνύματα που έφταναν στην Αθήνα ήταν ότι δεν υπήρχε η παραμικρή διάθεση για διευκολύνσεις. Αντίθετα, ενισχύονταν οι ενδείξεις ότι κάποιοι που πιστεύουν ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να υλοποιήσει ούτε αυτό ούτε οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εξυγίανσης, αναζητούσαν αφορμή να την εξωθήσουν στην έξοδο από το ευρώ. «Είναι καλύτερα να παραμείνουμε στους στόχους της 5ης αναθεώρησης», συμβούλευσε Ευρωπαίος αξιωματούχος.

Την Πέμπτη, οι αρχικοί στόχοι του

Μνημονίου που προέβλεπαν πρωτογενές πλεόνασμα έως 4,5% το 2015 επαυλθάν, με επιπλέον μέτρα 15 δισ. ευρώ στην τριετία (2012 - 2014).

Υπό τις παρούσες συνθήκες, με τη διαπραγματευτική ισχύ της χώρας στο ναδίρ (παρά τα όσα «αντιστασιακά» ακούγονται από τους πολιτικούς ηγέτες στην Αθήνα) και με το ΔΝΤ να «βλέπει» το χρέος στο 136% του ΑΕΠ το 2020, (παρά το PSI), το αίτημα για ηπιότερη προσαρμογή δεν είχε τύχη. Το απόγευμα της Πέμπτης στο Eurogroup, ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος και ο πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομώνων κ. Γιώργος Ζανιάς δέχθηκαν καταιγισμό επικριτικών –προσβλητικών σε αρκετές περιπτώσεις– σχολίων. Πίσω από τις παρατηρήσεις και τις ερωτήσεις διαφαινόταν η αμφισβήτηση της ικανότητας του πολιτικού συστήματος να βγάλει την Ελλάδα από την κρίση.

Ο κ. Βενιζέλος επέστρεψε στην Αθήνα κομίζοντας στους πολιτικούς αρχηγούς το αίτημα για έγγραφες δεσμεύσεις και την απόφασή τους να εκταμιεύσουν τις δόσεις μόνο αφού θα ψηφιστούν τα επώδυνα μέτρα. Ο χρόνος είναι ελάχιστος, αλλά κατά την άποψη των δανειστών, οι πολιτικοί ηγέτες στην Αθήνα τον σπατάλησαν, θέτοντας σε κίνδυνο όχι μόνο την Ελλάδα, αλλά και την Ευρώπη.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΘΕΜΑ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΤΑΣΕΙΣ
----------------	------	--------------	--------	--------	--------

Οι 10 ημέρες που συγκλόνισαν τη χώρα

Το θρίλερ της πορείας προς τη νέα δανειακή σύμβαση – Οι προσπάθειες του πρωθυπουργού να πείσει Βερολίνο, Βρυξέλλες και ΔΝΤ

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ

Η πορεία προς τη νέα δανειακή σύμβαση υπήρξε και παραμένει ένα ατελείωτο θρίλερ με ανοιχτό τέλος.

Η τελευταία πράξη του παίζεται τις τελευταίες δέκα μέρες, δηλαδή από την επιστροφή του πρωθυπουργού Λουκά Παπαδήμου από τις Βρυξέλλες.

Ήδη από τότε υπήρχε η αίσθηση στο Μαξίμου, που ενισχυόταν μέρα με την ημέρα, ότι αφενός το ΔΝΤ λόγω και των διαμαρτυριών Ρωσίας, Βραζιλίας, Κίνας, αλλά και των Ρεπουμπλικανών των ΗΠΑ δεν ήθελε να δανειοδοτεί άλλο ευρωπαϊκές χώρες και αφετέρου ότι οι Ευρωπαίοι «μας είχαν βαρεθεί». Η διάθεση αυτή εκδηλώθηκε με μια έντονη δυσπιστία απέναντι στην Ελλάδα, η οποία δεν διευκόλυνε τη διαπραγμάτευση.

Η αρχική προθεσμία των πέντε ημερών αποδείχτηκε αδύνατο να τηρηθεί. Η άτυπη ημερομηνία που είχε οριστεί για τη σύσκεψη

των πολιτικών αρχηγών αναβλήθηκε οκτώ φορές, σε πέντε μέρες. Αυτό πάντως δεν ήταν υπαιτιότητα των αρχηγών. Οφειλόταν κυρίως στο ότι ο κ. Παπαδήμος προσωπικά δεν ήταν αποφασισμένος να αποδεχτεί όλα όσα ζητούσε η τρόικα και ήθελε όσο το δυνατόν να περιορίσει τη ζημιά για την ελληνική οικονομία και τους Έλληνες πολίτες.

Παρά την ανεπαρκή στελέχωσή του, το επιτελείο του πρωθυπουργού δούλεψε πολύ σκληρά ώστε να μπορέσει να συλλέξει ακριβή στοιχεία και να αντιπροτείνει μέτρα στην τρόικα, αποδίδοντας έμφαση στην προσπάθεια να μετριαστούν οι υφεσιακές συνέπειες από τη νέα δανειακή σύμβαση. Έτσι δόθηκε έμφαση στην προστασία του 13ου και 14ου μισθού. Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, το θέμα έκλεισε το πρωί του περασμένου Σαββάτου. Ωστόσο, στη δήλωσή του την Πέμπτη, ο κ. Σαμαράς υποστήριξε ότι το θέμα ήταν ακόμα στο τραπέζι στη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών και σώθηκε την ύστατη στιγ-

μή. Γεγονός είναι ότι όταν το άκουσε, ο κ. Παπαδήμος δεν έκρυβε την έκπληξή του.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι πρώτη φορά υπήρξε τέτοια ενεργή εμπλοκή του Μαξίμου, αλλά και του ίδιου του πρωθυπουργού σε διαπραγμάτευση μιας νέας δανειακής σύμβασης. Ταυτόχρονα, ο κ. Παπαδήμος διατηρούσε ανοιχτή γραμμή με τους προϊστάμενους της τρόικας στις Βρυξέλλες, τη Φρανκφούρτη και την Ουάσιγκτον, αλλά και την κ. Μέρκελ στο Βερολίνο, με στόχο πολιτική στήριξη και ευμενική διάθεση για τις ελληνικές διεκδικήσεις. Αυτά ουδέποτε δημοσιοποιήθηκαν, ώστε να μη θεωρήσουν οι της τρόικα, ότι επιχειρείται να

παρακαμφθούν. Ο κ. Παπαδήμος καταλάβαινε από ισορροπίες.

Η περίοδος αυτή έφτασε στη δραματική της κορύφωση την Τετάρτη, όπου συμφωνήθηκε και το τελικό κείμενο. Την ίδια μέρα έγινε η σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών που κράτησε 7 ώρες, με διαλείμματα, στα οποία ο κ. Παπαδήμος επικοινωνήσε με τους κ. Ντράγκι, Γιουνκέρ, Ρεν, καθώς και την κ. Λαγκάρντ. Το κλίμα ανάμεσα στους αρχηγούς ήταν πολύ ψυχρό και υπήρχε έντονος εκνευρισμός.

Ο κ. Παπαδήμος είχε ήδη μιλήσει δύο φορές με την κ. Μέρκελ το πρωί της Τετάρτης. Μετά την εμπλοκή που προκάλεσε η εμμονή του κ. Σαμαρά στο θέμα των επικουρικών συντάξεων, ο κ. Παπαδήμος συμφώνησε με τους αρχηγούς να ξανατλεφωνήσει -γύρω στα μεσάνυχτα- στην κ. Μέρκελ. Πιστεύοντας ότι είχε κλείσει η συμφωνία για τη δανειακή σύμβαση, η κ. Μέρκελ χαρακτήρισε λογικό τον συμβιβασμό που πρότεινε ο κ. Παπαδήμος, ώστε να μοιραστεί η μείωση των επικουρικών σε δύο

χρόνια. Όταν αποχώρησαν οι αρχηγοί, ο κ. Παπαδήμος κάλεσε εκ νέου την τρόικα και τους κ. Κουτρουμάνη και Βενιζέλο και κατέληξαν σε ένα συμβιβασμό στη βάση αυτή, που άφηνε ένα κενό 325 εκατ. ευρώ. Την Πέμπτη τηλεφώνησε στον Σαμαρά και εκείνος το αποδέχτηκε. Οι Έλληνες είχαν συμφωνήσει, οι εταίροι όμως έθεταν προαπαιτούμενα. Ένα από αυτά ήταν οι έγγραφες δεσμεύσεις, τις οποίες η τρόικα ήθελε να αποσπάσει στις συναντήσεις με τους πολιτικούς αρχηγούς.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Παπαδήμος έδωσε αρκετές ώρες στο τηλεφώνημα για να πείσει το Βερολίνο, τις Βρυξέλλες και το ΔΝΤ ότι δεν θα έπρεπε να απαιτηθεί η υπογραφή του κ. Σαμαρά στο τελευταίο Eurogroup. Δεν το κατάφερε. Οι συνομιλητές του επισήμαναν ότι τα ποσά που θα δοθούν στην Ελλάδα είναι πάρα πολύ μεγάλα και και δεν υπάρχει τρόπος να πεισθούν τα κοινοβούλια και η κοινή γνώμη τους χωρίς ρητές δεσμεύσεις του αρχηγού της Ν.Δ.

Τι ζήτησε ο Παπανδρέου από Παπαδήμο

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Τις τελευταίες ημέρες στο επιτελείο του κ. Γ. Παπανδρέου επικρατούσε μια παράξενη πρεμία. «Ξένη» με τους συνήθως φρενίρεις ρυθμούς των συσκέψεων και συναντήσεων που απαιτεί ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ. Η πρεμία αυτή οφειλόταν κυρίως στο γεγονός ότι ο ίδιος είχε λάβει τις προσωπικές του αποφάσεις. Κι έτσι, όλα τα προηγούμενα κρίσιμα 24ωρα, διαχειρίστηκε την παρουσία του ΠΑΣΟΚ στον κυβερνητικό συνασπισμό καράσσοντας δύο «κόκκινες γραμμές» και αφήνοντας την ουσία των διαπραγματεύσεων στον κ. Ευ. Βενιζέλο.

Ποιες ήταν οι δύο βασικές επιδιώξεις του; Πρώτον, ένα «ανεκτό» καθεστώς για τον τρόπο ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών και, δεύτερον, η διαφύλαξη των κυρίων συντάξεων, ακέραιων, δίχως περαιτέρω περικοπών.

Ως προς την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, ο κ. Παπανδρέου υπήρξε ιδιαίτερα πιεστικός από την πρώτη στιγμή.

Σε όλους τους συνομιλητές του δεν κουραζόταν να επαναλαμβάνει ότι το ζήτημα αυτό αγγίζει την ουσία της πολιτικής συζήτησης για τη διάσωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ο κ. Α. Παπαδήμος, με τον οποίο συζήτησε επανειλημμένως το θέμα, φέρεται να τον διαβεβαίωσε, από τα μέσα της εβδομάδας, πως οι απαιτήσεις του ικανοποιούνται.

Πέραν τούτου, ο κ. Παπανδρέου, ήδη από την προηγούμενη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών, είχε εκφράσει την άποψη πως ο πρωθυπουργός πρέπει να πιέσει τους εταίρους μας αλλά και την τρόικα, ακόμη και με διακοπή των διαπραγματεύσεων και άτακτη χρεοκοπία, ώστε να διασφαλίσει καλύτερα αποτελέσματα. Σε αυτή την τακτική απέδωσε, για παράδειγμα, την ευνοϊκότερη ρύθμιση για τη μετενέργεια.

Των συναντήσεων με τον κ. Παπαδήμο προηγήθηκαν αρκετές συνεννοήσεις σε κομματικό επίπεδο. Για παράδειγμα, σε κομματική σύσκεψη την περασμένη Τρίτη, με τη συμμετοχή των κ. Ευ. Βενιζέλου, Γ. Κουτρουμάνη, Π. Μπεγλίτη, Β. Εξαρχου, Χρ. Πρωτόπαπα, Π. Ευθυμίου, Μιχ. Καρχιμάκη κ. ά. αποφασίστηκε, κατ' αρχάς, η εξερεύνηση των τρόπων με τους οποίους μπορεί να κατευαστεί η Κ. Ο. δίχως να σημειωθούν αποσπирτήσεις (όπως λ. χ. αυτή του βουλευτή Αρτας κ. Π. Στασινοί).

Ήταν στην αντίστοιχη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε το μεσημέρι της Τετάρτης (για την ανάνωση και ανάλυση των μέτρων του κειμένου της συμφωνίας με την τρόικα), που ο κ. Παπανδρέου πρότεινε τη διενέργεια μυστικής ψηφοφορίας για υπολογισθούν οι ισορροπίες στο εσωτερικό της Κ. Ο. Λίγοι από τους συνομιλητές του συμφώνησαν με την ιδέα. Οι περισσότεροι έκριναν ότι θα μπορούσε εύκολα να μετατραπεί από «βαλβίδα» εκτόνωσης της πίεσης σε ισχυρό μήνυμα αμφισβήτησης. Το μέτρο, πάντως, δεν αποκλείστηκε.

Το επόμενο μεγάλο θέμα για το επιτελείο του κ. Παπανδρέου ήταν το ενδεχόμενο επιμήκυνσης της κυβέρνησης Παπαδήμου ή αν η χώρα πρέπει να οδηγηθεί ταχύτατα σε εκλογές με πιθανότερες ημερομηνίες τις δύο Κυριακές που ακολουθούν το Πάσχα. Σε αυτή την περίπτωση, πιθανώς να αναπροσαρμοστεί και το χρονοδιάγραμμα που αφορά τις διαδικασίες ανάδειξης προέδρου στο ΠΑΣΟΚ.

Πέρα από τις διαρροές που υπήρχαν, το κλίμα ανάμεσα στους αρχηγούς ήταν πολύ ψυχρό, ενώ υπήρχε εκνευρισμός.

Τι συμβαίνει στον ΛΑΟΣ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ

Σκεδόν τρεις μήνες διήρκεσε η κυβερνητική περιπέτεια του ΛΑΟΣ, που ξεκίνησε, επίσημα, στις 11 Νοεμβρίου με την ορκωμοσία της κυβέρνησης Παπαδήμου. Αντιμέτωπος με μια σκληρή –στα όρια του εκβιασμού– διαπραγμάτευση, τη διεκδυστινδα μεταξύ ΠΑΣΟΚ και Νέας Δημοκρατίας, αλλά και τη μειούμενη, όπως αποτύπωναν οι δημοσκοπήσεις, απήχηση του κόμματός του, ο κ. Γιώργος Καρατζαφέρης εξήλθε, το μεσημέρι της Παρασκευής, του κυβερνητικού πλοίου. Ο ίδιος υπαινιχθηκε ότι δέχθηκε πλήθος πιέσεων προκειμένου να μεταβάλει στάση, ωστόσο –όπως σημειώνουν έμπειρα πολιτικά στελέχη– το κυβερνητικό εγχείρημα που, σε άλλες περιόδους θα λογιζόταν ως επιτυχία για το κόμμα, αποδείχθηκε ασήκωτο φορτίο για το κόμμα που ίδρυσε στις 14 Σεπτεμβρίου 2000 ο κ. Καρατζαφέρης.

Η επιλογή εξόδου του κ. Καρατζαφέρη λειτούργησε ως θρυαλλίδα για τον αναμενόμενο κυβερνητικό αναοχηματισμό αλλά και ως καταλύτης εξελίξεων στον ευρύτερο χώρο της Κεντροδεξιάς. Ήδη, τρία

στελέχη του κόμματός του, όπως τυχαίως τα πλέον προβεβλημένα, εμφανίζουν τάσεις ευθείας αμφισβήτησης της θέσης Καρατζαφέρη περί μη παροχής ψήφου στα νομοθετήματα που σχετίζονται με τη δανειακή σύμβαση και το PSI.

Οι κ. Μάκνης Βορίδης και Αδωνις

Οι επιλογές Καρατζαφέρη λειτουργούν καταλυτικά στο πολιτικό σκηνικό και οδηγούν σε αλλαγές στην Κεντροδεξιά.

Γεωργιάδης υπέβαλαν μεν τις παραιτήσεις τους από το υπουργικό συμβούλιο, ωστόσο φέρονται αποφασιζόμενοι να υπερψηφίσουν τη νέα σύμβαση, παρά το ζήτημα «κομματικής πειθαρχίας» που έθεσε ο κ. Καρατζαφέρης. Στην ίδια λογική φέρεται να κινείται και ο κ. Αθανάσιος Πλεύρης. Εφόσον επαληθευθούν οι πληροφορίες, ο κ. Καρατζαφέρης θα πρέπει είτε να αποφασίσει την αποπομπή τους από το κόμμα είτε –αν δεν το πράξει– να αποδεχθεί την defacto αμφισβήτησή του ως γνήτη

του. Απορρίπτοντας το νέο Μνημόνιο και υιοθετώντας υψηλούς τόνους έναντι των ξένων πιστωτών και δη της Γερμανίας («πεινασμένους ζεις, ταπεινωμένους όχι», επισήμανε), ο κ. Καρατζαφέρης μοιάζει να επιχειρεί να καλύψει τον «αντιμνημονιακό» χώρο της Δεξιάς που, εκ των πραγμάτων, αφήνει ακάλυπτο η Νέα Δημοκρατία (συμφωνώντας στη σύμβαση) και μοιάζει να επιχειρείται να καταληφθεί είτε από τη Χρυσή Αυγή είτε από τον φορέα που θα εξαγγείλει ο Πάνος Καμμένος. Μένει να αποδειχθεί αν, εκλογικά, η στρατηγική κίνηση του κ. Καρατζαφέρη θα αναδειχθεί επωφέλης για το κόμμα του.

Στον αντίποδα, η πιθανή «απελευθέρωση» στελεχών όπως οι Μ. Βορίδης, Α. Γεωργιάδης και Θαν. Πλεύρης οδηγεί, εκ των πραγμάτων, σε ανασύνθεση της Κεντροδεξιάς, η οποία –ούτως ή άλλως– τέμνεται οριζοντίως από το Μνημόνιο. Η αλλαγή στάσης του κ. Σαμαρά στην οικονομία και οι εθνικοί τόνοι που υιοθετεί, φέρνει τους τρεις πολύ πιο κοντά απ' όσο στο παρελθόν στη Ν.Δ., ωστόσο, όπως σε όλο το πολιτικό φάσμα, κάθε πρόβλεψη είναι απλώς παρακινδυνευμένη...

Ο «σταυρός» και η έκπληξη του κ. Σαμαρά

Της ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

«Πίστευα ότι είχα μάθει πόσο βαρύς είναι ο σταυρός του μαρτυρίου. Δεν ήταν τίποτα μπροστά σε αυτόν τον σταυρό», εξομολογήθηκε με ένταση στους συνεργάτες του ο αρχηγός της Ν. Δ. κ. Αντώνης Σαμαράς, λίγο πριν ξεκινήσει για την καθοριστική σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών υπό τον πρωθυπουργό την Τετάρτη.

Είχαν προηγηθεί τρία 24ωρα πολύωρων συσκέψεων, κατά τη διάρκεια των οποίων ο ίδιος και οι κ. Χρ. Λαζαρίδης, Γιαν. Μουρουράς, Χρ. Σταϊκούρας, Νοτ. Μητράκης και Νικ. Νικολόπουλος τελούσαν εν αναμονή του τελικού κειμένου με τις απαιτήσεις της νέας δανειακής σύμβασης. Ο εκνευρισμός κορυφώθηκε λίγο πριν από τη μετάβαση του κ. Σαμαρά στο Μαξίμου, όταν ο αρχηγός της Ν. Δ. ανακάλυψε ότι στο ελληνικό κείμενο περιλαμβάνεται η περικοπή του 13ου και 14ου μισθού, που δεν υπάρχει στο αγγλικό κείμενο.

Ο κ. Σαμαράς τηλεφώνησε στον κ. Παπαδήμο για να εκφράσει την έκπληξή του. Ο πρωθυπουργός δεν είχε δει, όπως και κανείς άλλος από το γραφείο του, το «μεταφρασμένο Μνημόνιο» που έστειλε το υπουργείο Εξωτερικών στον κ. Καρατζαφέρη, που το ζήτησε, αλλά και στους άλλους αρχηγούς. Εκπληκτος ο κ. Παπαδήμος του απάντησε ότι «το θέμα του 13ου - 14ου έχει τελειώσει από την περασμένη εβδομάδα, όπως είχαμε πει». Το μυστήριο παρέμεινε, πάντως, για το ποιος μετέφρασε παλαιότερο σχέδιο Μνημονίου, γιατί το έπραξε και γιατί επίσης ήταν τόσο κακότεχνα μεταφρασμένο.

Ακολουθούσε η συνεδρίαση του συμβουλίου των πολιτικών αρχηγών. Περίπου στα μισά της επιτάφνης διαβούλευσης στο Μαξίμου, ο κ. Σαμαράς ζήτη να ανοίξουν το παράθυρο της αίθουσας, διότι ο «αέρας δεν έχει οξυγόνο». «Δεν στο είχα πει; Δεν υπάρχει πιο πνιγηρή ατμόσφαιρα από αυτή που επικρατεί στο Μαξίμου», σχολιάζει ο Γ. Παπανδρέου. Η συζήτηση έχει κολλήσει στο ζήτημα των περικοπών σε μισθούς και συντάξεις. Ο αρχηγός της Ν. Δ. απευθύνεται στον πρωθυπουργό: «Λουκά, πρέπει να διασφαλίσεις τις δύο δεσμεύσεις που έχω πάρει έναντι του λαού: την προστασία χαμηλοσυνταξιούχων και πολύτεκνων. Είσαι πρωθυπουργός. Πάρε τηλεφώνο τους ομολόγους σου». Παρεμβαίνει ο Ευάγγ. Βενιζέλος, ο οποίος επιτίθεται στον αρχηγό της Ν.Δ. με τον γνωστό πληθωρικό του τρόπο, και ακολουθούν οι γνωστοί διάλογοι. Ο πρωθυπουργός αντιλαμβάνεται ότι μπορεί να τιναχτούν όλα στον αέρα και ζητεί από τον κ. Βενιζέλο να τον αφήσει με τους αρχηγούς. Ο κ. Σαμαράς επιμένει: «Πρέπει να κάνουμε τα αυτονόητα, που δεν έκαναν οι προηγούμενοι». Ο κ. Παπανδρέου ακούει χωρίς να σχολιάζει. Τα μάτια του είναι διαρκώς κορφωμένα στο iPad. Οι διαβουλεύσεις συνεχίζονται. Μόλις κλείνει το κεφάλαιο μισθών και συντάξεων, ο κ. Σαμαράς επισημάνει με έμφαση στον πρωθυπουργό ότι θα πρέπει η Αθήνα να εξασφαλίσει ότι τα 6 δισ. από την πρώτη δόση του δανείου θα πέσουν στην αγορά. Επισημάνει, μάλιστα, ότι θα πρέπει να προστατευτούν και οι ιδιώτες ομολογιούχοι. Ο κ. Παπανδρέου μιλάει για εγγύηση μέχρι του ποσού των 100.000 ευρώ. Ο πρωθυπουργός ανεβάζει το ποσό μέχρι 500.000. Ο αρχηγός της Ν. Δ. επιμένει ότι θα πρέπει η εξασφάλιση να είναι στο 100%, διότι «αύριο θα ζητήσει πάλι η πατρίδα από Έλληνες ή ξένους να τη δανείσουν και οι ιδιώτες δεν είναι κερδοσκόποι ούτε πιστωτικά ιδρύματα».

Τις παραπάνω σκηνές διηγείται αργά τη νύχτα της ίδιας ημέρας ο αρχηγός της Ν. Δ. στους στενούς του συνεργάτες που τον περιμένουν στο γραφείο του. Δεν μπαίνει σε λεπτομέρειες, παρότι του το ζητούν επιμονώς. Το κλίμα μεταξύ των πολλών στελεχών που βρίσκονται στο κτίριο –έχουν φτάσει στη Συγγρού και τα μέλη της Εκτελεστικής Γραμματείας από όλη την Ελλάδα– είναι τεταμένο. Ορισμένοι από τους κοντινούς του νομίζουν ότι φέρνει το «όχι». Κάποιοι «ακροαστικοί», μάλιστα –έτσι λέει στη Συγγρού τους προερχόμενους από την ΠΟΑΝ– έχουν ετοιμάσει το «άσπρο άλογο» να ανέβει ο πρόεδρος και να κατέβει τη Συγγρού, αφού λένε, ο Ντ' Εστέν την ανέβηκε. Οι πιο ψυχραιμοί σχολιάζουν ότι «θα γελάσουμε για λίγο, αλλά θα κλάιμε για πολύ αν γίνει αυτό»... Μπαίνει στο κτίριο, σκυθρωπός, ο κ. Σαμαράς. Μιλάει χαμηλόφωνα. Κάποιοι δεν ακούν και του ζητούν λίγο πιο δυνατά. «Δεν μπορώ», απαντά. Πέφτει νεκρική σιγή. Είναι προσεκτικός στην αφήγησή του. «Εγώ πρέπει να διαχειριστώ ένα θέμα που δεν το δημιουργήσα. Και δεν μπορώ να πω όχι. Έχω την ευθύνη της χώρας. Δεν έχει ξαναγίνει αυτό σε κόμμα της αντιπολίτευσης. Πρέπει να ξαναστήσω τη χώρα και όχι να τη διαλύσω. Όσοι είστε αποφασισμένοι να το κάνουμε, σας θέλω δίπλα μου. Να μου έχετε εμπιστοσύνη»...

ΖΟΛΟΤΑΣ

Από 50 ευρώ

ST. VALENTINE'S HEARTS

Two Hearts that beat as One

Πανεπιστημίου 10, Αθήνα - Σταδίου 9, Αθήνα Τηλ. 210 36 01 272

www.zolotas.gr

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΘΕΜΑ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΤΑΣΕΙΣ
----------------	------	--------------	--------	--------	--------

Σε περίπτωση που το ΠΑΣΟΚ λάβει ένα ποσοστό της τάξεως του 20%, θα εκλέξει μόνον 54-56 βουλευτές από τους 160. Για ποσοστό μικρότερο δεν θέλουν να το σκέφτονται.

Μεταξύ δημοσκοπήσεων και σύμβασης στο ΠΑΣΟΚ

Πολύ προσεκτικές κινήσεις από τους βουλευτές, αλλά και από πολλούς υπουργούς

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ

Με το ένα βλέμμα στη δανειακή σύμβαση και το άλλο στις δημοσκοπήσεις βρίσκονται οι «πράσινοι» βουλευτές, καθώς μπορεί μεν να μην ομολογείται δημοσίως, αλλά η διαφαινόμενη εκλογική κατάρρευση του ΠΑΣΟΚ έχει επικυριαρχήσει στις επιλογές των στελεχών του. Πολύ περισσότερο όσων γνωρίζουν ότι έχουν ελάχιστες πιθανότητες ή και καμία τύχη επανεκλογής, καθώς σε περίπτωση π.χ. που το ΠΑΣΟΚ λάβει ένα ποσοστό της τάξεως του 20%, θα εκλέξει μόνον 54-56 βουλευτές από τους 160(!) που εξέλεξε το 2009. Σημειωτέον δε, ότι τις τελευταίες εβδομάδες το 20% θεωρείται για πολλούς άκρως αισιόδοξη πρόβλεψη, καθώς οι τελευταίες έρευνες προβλέπουν ότι το ποσοστό του ΠΑΣΟΚ ενδεχομένως θα αποδειχθεί μονοψήφιο!

Το τελευταίο αυτό σενάριο, βέβαια, ουδείς θέλει να το σκέφτεται στο πράσινο στρατόπεδο. Και κυρίως όσοι έχουν ήδη στοιχηθεί υπό τον κ. Ευ. Βενιζέλο. Η συγκεκριμένη ομάδα που φαίνεται ήδη να είναι πλειοψηφούσα στο ΠΑΣΟΚ θεωρεί ότι το 20% είναι το κατώτατο όριο που θα επέτρεπε στο κόμμα να ελπίζει στη δυνατότητα ανάταξής του. Αυτό άλλωστε παραδέχεται εσχάτως ακόμη και ο κ. Λορένδος υπονοώντας ότι αν δεν υπάρχει το «2» μπροστά από το ποσοστό του ΠΑΣΟΚ, δεν υπάρχει κανένας λόγος προσπάθειας παράτασης του βίου του μετά τις εκλογές. Ο υπουργός Υγείας δαίνει έτσι να εννοηθεί ότι το 20% είναι και ο κατώτατος πίκυς που έθεσε ως όριο όταν πήρε την πολιτική απόφαση να απασχολήσει τη δική του υποψηφιότητα καθιστώντας τον κ. Ευ. Βενιζέλο αδιαμφισβήτητο φαβορί για την διαδοχή του κ. Γ. Παπανδρέου.

Την πρωτόγνωρη αγωνία που δια-

κατέχει τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ μπορεί να διακρίνει κανείς και στις πολύ προσεκτικές κινήσεις των άλλων κορυφαίων υπουργών του και κυρίως της κ. Άννας Διαμαντοπούλου. Με τις μέχρι τώρα τοποθετήσεις της αποφεύγει με κάθε τρόπο να αποσπασήσει ότι θα στηρίξει τελικώς τον κ. Ευ. Βενιζέλο, όπως πολλοί προσεχφλούν, ενώ την ίδια στιγμή φροντίζει να δημοσιοποιεί ότι κρατά ανοικτή επικοινωνία με όλες σχεδόν τις ανεξάρτητες κινήσεις πολιτών. Η υπουργός Παιδείας δηλαδή -ηθελημένα ή μη- δίνει την εντύ-

Η πλειοψηφούσα ομάδα θεωρεί ότι το 20% είναι το κατώτατο όριο που θα επέτρεπε στο κόμμα να ελπίζει στη δυνατότητα ανάταξής του!

πωση ότι δεν αποκλείει καθόλου ακόμη και την πιθανότητα της πλήρους κατάρρευσης του κόμματός της...

Ενδεικτικό είναι επίσης ότι και οι κ. Χάρης Καστανίδης, Χρ. Παπουτσής και Λούκα Κατσέλη δεν κατόρθωσαν να συμφωνήσουν σε μια κοινή «αντιμνημονιακή» γραμμή. Ο πρώτος ενώ διέδιδε ότι η υποψηφιότητά του για την προεδρία του κόμματος είναι δεδομένη (αν ο κ. Παπανδρέου αποσυρθεί), απέφυγε τις τελευταίες ημέρες να το επαναλάβει. Για τον κ. Παπουτσή, πάλι, ακούστηκε ότι προσχώρησε στο στρατόπεδο Βενιζέλου χωρίς όμως ο ίδιος να το επιβεβαιώνει. Η μόνη που έδειξε ότι θα επιχειρήσει το μεγάλο «άμμο» είναι η κ. Λούκα Κατσέλη. Ηδη από προχθές με την ομιλία της σε διμερίδα που είχε τίτλο «Ελλάδα 2012- 2020, προοδευτική επανεκκίνηση, από την κρίση

στη λύση» επί της ουσίας κατέστησε σαφή την πρόθεσή της να ηγηθεί της «αντιτροϊκανής» (και επομένως... αντιβενιζελικής) πτέρυγας του ΠΑΣΟΚ.

Εκλογική κατάρρευση

Ολα τούτα, ωστόσο, όπως εύκολα συμπεριφέρει κανείς, συναρτώνται άμεσα με το ποιο θα είναι αυτό το ΠΑΣΟΚ στο όνομα του οποίου όλοι εξακολουθούν να ομιλούν. Και για να γίνει κατανοητό τι θα σημαίνει μια εκλογική κατάρρευση για το κόμμα που έχει κυβερνήσει τη χώρα τα 21 από τα τελευταία 30 χρόνια, αρκεί η παράθεση κάποιων ενδεικτικών προβλέψεων (σ.σ. προκύπτουν από τον τρέχοντα εκλογικό νόμο) και τις οποίες γνωρίζουν, βέβαια, όλοι οι βουλευτές του.

Αν λοιπόν το συγκεκριμένο κόμμα λάβει π.χ. ένα 20% σε πανελλαδική κλίμακα, για πρώτη φορά μετά το 1981 δεν θα εκλέξει ούτε ένα βουλευτή σε τουλάχιστον 15 περιφέρειες της χώρας (Μαγνησία, Καρδίτσα, Πέλλα, Ημαθία, Καβάλα, Κορινθία, Πιερία, Βοιωτία, Θεσπρωτία, Φωκίδα, Γρεβενά, Σάμο κ.α.). Επιπλέον θα περιοριστεί κατ' ανώτατον σε 2 βουλευτές στην Α' Αθήνας, Α' Θεσσαλονίκης, στο Υπόλοιπο Αττικής, στην Αχαΐα και στο Ηράκλειο, ενώ σε όλες τις άλλες περιφέρειες θα εκπροσωπηθεί μόνον από έναν βουλευτή. Στην δε πολυπληθέστερη Β' Αθήνας το ΠΑΣΟΚ θα εκλέξει το πολύ 7 βουλευτές (από 20 που έχει σήμερα) και στο Επικράτειας 3 (από 5).

Όσοι τυχόν αναρωτιούνται πόσο ακόμη μπορούν να μειωθούν οι έδρες του ΠΑΣΟΚ στην περίπτωση που επιβεβαιωθεί η πρόβλεψη ότι το ποσοστό του μπορεί να υποχωρήσει κάτω του 10%, μάλλον «έχουν» ότι σε μια τέτοια περίπτωση, άλλο κόμμα θα είναι η αξιωματική αντιπολίτευση και επομένως αυτού στραμμένη η προσοχή μας...

Δέλεαρ ΔΗΜΑΡ και ΣΥΡΙΖΑ

Για πολλούς από τους βουλευτές του ΠΑΣΟΚ που εμφανίζονται ως αμφιταλαντευόμενοι μεταξύ υπερψήφισης ή καταψήφισης της νέας δανειακής σύμβασης, βασικό επιχείρημα είναι η απώλεια του «κεντροαριστερού» χαρακτήρα του κόμματός τους. Μόλιμο δέλεαρ για όλους αυτούς συνιστά η παρουσία της «Δημοκρατικής Αριστεράς» στα κοινοβουλευτικά έδρανα. Το «ανέκδοτο» που τακτικά αναφέρεται μεταξύ βουλευτών είναι ότι βάσει τουλάχιστον των δημοσκοπήσεων, ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ είναι ο κ. Φ. Κουβέλης... ακόμη και αν δεν το θέλει ο ίδιος. Στη λαμβάνουσα χώρα μεταξυ σοβαρού και αστειού αυτή συζήτηση κάποιοι αναφέρουν ότι εκτός από το κόμμα του κ. Κουβέλη υπάρχει και ο ΣΥΡΙΖΑ, στον οποίο πρακτικά ήδη έχει προσχωρήσει η πρώην βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Σοφία Σακοράφα. Και ούτε λόγος για την «Ενωτική Κίνηση» του κ. Π. Κουρουμπλή, τον οποίο στηρίζει εμπράκτως ο κ. Ν. Κοτζιάς, άλλοτε στενός φίλος του κ. Γ. Παπανδρέου και συνομιλητής, καθώς και τακτικός συνδαιτυμών πολλών εκ των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, που σήμερα το βράδυ θα δυσκολεύονται να εγκρίνουν τη νέα δανειακή σύμβαση. Τις τελευταίες ημέρες κάποιοι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ -εξ αυτών που θεωρούνται η νέα δανειακή σύμβαση- έχουν συναντηθεί σε εστιατόριο και έχουν εξετάσει το ενδεχόμενο πιθανής αποσκίρτησής τους, δίχως, ωστόσο, να έχουν διερευνήσει αν ο κ. Κουβέλης ή ο κ. Τσίπρας θα επιθυμούσαν να τους δεχθούν στα κόμματά τους...

Ο επόμενος βασικός στόχος για τη Ν.Δ.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ

Ρόλο εγγυητή της σταθερότητας και της πορείας της χώρας θα επιδώσει να αναλάβει ο πρόεδρος της Ν.Δ. κ. Αντώνης Σαμαράς, απέναντι στην εικόνα προϊούσας διάλυσης που εμφανίζει το ΠΑΣΟΚ και στις παλινοδίες του ΛΑΟΣ.

Εκοντας, ήδη από τον Νοέμβριο, διαβεί τον Ρουβίκωνα του αντιμνημονίου, ο πρόεδρος της Ν.Δ., ως επικεφαλής του μόνου -βάσει δημοσκοπήσεων- κόμματος εξουσίας στο υπάρχον πολιτικό σκηνικό, ετοιμάζεται να παίξει το χαρτί της υπευθυνότητας, το οποίο και θα κυριαρχήσει καθ' όλη την πορεία μέχρι τις εκλογές, και να επιμείνει ότι -παρά τις μείζονες ευθύνες του ΠΑΣΟΚ- η προσφερόμενη συμφωνία αποτελεί τη μόνη εφικτή λύση αυτή τη στιγμή για την αποφυγή της χρεοκοπίας.

Η υποστολή της αντιμνημονιακής σημαίας και η αντικατάστασή της με αυτή του κυβερνητικού ρεαλισμού αποδεικνύεται δύσκολη όχι μόνον για την ηγεσία του κόμματος αλλά, κυρίως, για μερίδα οπαδών και οργανωμένων μελών. Ο πρόεδρος της Ν.Δ. εκτιμά ότι θα μπορέσει να υπερκεράσει τις αντιδράσεις αλλά και τις ενδεχόμενες απώλειες, επενδύοντας στην κυβερνητική προοπτική του κόμματος.

Αυτοδυναμία και πειθαρχία

Αλλωστε, στο επιτελείο της Λεωφόρου Συγγρού αποτελεί πλέον εδραία πεποίθηση ότι -ανεξαρτήτως του προσώπου του πρωθυπουργού κ. Λουκά Παπαδήμου- το εγχείρημα της συγκυβέρνησης απέδειξε εκ των πραγμάτων αναποτελεσματικό. Εκτιμούν, δε, ότι την ώρα της κάλπης και παρά τις κοινωνικές αντιδράσεις στα μέτρα, σημαντικό τμήμα των πολιτών θα επιλέξει σταθερότητα και άρα κόμμα διακυβέρνησης, εξασφαλίζοντας στη Νέα Δημοκρατία υψηλά ποσοστά.

Υπό την έννοια αυτή, ο κ. Σαμαράς θέλει να αποτρέψει το ενδεχόμενο τα φαινόμενα διάλυσης που κυριαρχούν στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ να μεταδοθούν σε αυτήν της Νέας Δημοκρατίας.

Η κοιματική πειθαρχία θεωρείται δεδομένη κατά την κρίσημν ψηφοφορία που θα διεξαχθεί τις επόμενες ώρες στη Βουλή, ενώ σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του ε-πιτελείου του κ. Σαμαρά, οι όποιοι αντάρτες θα περιοριστούν σε μονοψήφιο αριθμό.

Η προσπάθεια πειθούς βουλευτών και ψηφοφόρων του κόμματος δεν

περιορίζεται μόνον στην κυβερνητική προοπτική, αλλά στα βασικά επιχειρήματα που ανέπτυξε και θα συνεχίσει να αρθρώνει ο κ. Σαμαράς, ότι δηλαδή ήταν η δική του παρέμβαση που απέτρεψε τα χειρότερα και ότι, σε κάθε περίπτωση, το αίτημα της επαναδιαπραγμάτευσης, της αναπροσαρμογής δηλαδή πτυχών του προγράμματος κατέστη από σύνθημα πραγματικότητας.

Εφόσον τις επόμενες ημέρες «κλειδώσει» η νέα δανειακή σύμβαση και το PSI+, θα πρέπει να αναμένεται και απευθείας αντιπαράθεση Βενιζέλου - Σαμαρά, όπως αυτή που εκτυλίχθηκε προ ημερών πίσω από τις κλειστές πόρτες του Μεγάρου Μαξίμου και, κατά πολλούς, αποτέλεσε την πρόβα τζενε-

Ο αρχηγός της Ν.Δ. θα επιδώσει να αναλάβει πρωτεύοντα ρόλο έχοντας απέναντί του ένα αποδιοργανωμένο ΠΑΣΟΚ και ένα ΛΑΟΣ να παλινωδεί.

ράλε για την προεκλογική αντιπαράθεση των δύο ανδρών.

Για να φθάσουμε, ωστόσο, στις εκλογές τις οποίες επισημώς η Νέα Δημοκρατία επιμένει να τοποθετεί στις 8 Απριλίου (έστω κι αν κατ' ιδίαν κορυφαία στελέχη αναγνωρίζουν ότι εξαιτίας των οριακών χρονωδιαγγραμμάτων πιθανότερος χρόνος εκλογών είναι η τελευταία Κυριακή του Απριλίου), ο κ. Σαμαράς θα πρέπει να «αντιμετωπίσει» το πιεστικό αίτημα των πιστών για την παροχή ρητών, έγγραφων δεσμεύσεων τήρησης των στόχων του νέου μνημονίου.

Ο πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κρατά κλειστά τα χαρτιά του, όπως άλλωστε και ο ομόλογός του του ΠΑΣΟΚ, καθώς δεν έχουν διευκρινιστεί το είδος και ο τρόπος δεσμεύσεων που απαιτούν οι εταίροι.

Στη Ν.Δ. προκάλεσε αίσθηση η πληροφορία ότι στο πρόσφατο Eurogroup ετέθη αίτημα για επιστολές συμμόρφωσης από το σύνολο των κομμάτων της ελληνικής Βουλής, περιλαμβανομένης της Αριστεράς, το οποίο και προφανώς απορρίφθηκε. Ο κ. Σαμαράς θα επιθυμούσε να αποφύγει την υπογραφή του συνυποσχετικού, εκτιμάται ωστόσο ότι δεν θα θέσει σε κίνδυνο την υλοποίηση της συμφωνίας.

Ο Α. Σαμαράς εκτιμά ότι θα μπορέσει να υπερκεράσει τις αντιδράσεις στελεχών και οπαδών για τις θέσεις του στην κυβέρνηση.

ΑΠΟΨΗ

Η στροφή Καρατζαφέρη και η αποδόμηση της Ν.Δ.

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΥΓΕΡΟΥ

Όπως διαφαινόταν, ο Καρατζαφέρης έκανε το αποφασιστικό βήμα και εγκατέλειψε το στρατόπεδο του Μνημονίου. Επιστρατεύοντας μια στέρεη επιχειρηματολογία, που για τις ανάγκες του δανείστηκε τη δική του υποψηφιότητα καθιστώντας τον κ. Ευ. Βενιζέλο αδιαμφισβήτητο φαβορί για την διαδοχή του κ. Γ. Παπανδρέου.

Την πρωτόγνωρη αγωνία που δια-

γιαννακοπούλου την Παρασκευή, ο πρωθυπουργός προσπάθησε να ανακτήσει τον έλεγχο της κατάστασης. Την ώρα που γράφονταν αυτές οι γραμμές, το πολιτικό τοπίο είναι εξαιρετικά θολό, αλλά είναι σαφές ότι έχουμε περάσει το σημείο μη επιστροφής.

Είναι αξιοσημείωτο ότι ο Καρατζαφέρης μεταπηδάει στην αντιπολίτευση ακριβώς την ώρα που ο Σαμαράς εντάσσεται και πολιτικά στο στρατόπεδο του Μνημονίου. Το γεγονός αυτό αντιστρέφει την κατάσταση που είχε δημιουργήσει στον χώρο της Δεξιάς η ψηφοφορία για την έγκριση του πρώτου Μνημονίου. Σε δύσκολη θέση περιέρχεται τώρα η Ν. Δ.

Τον Μάιο 2010, στόχος του Καρατζαφέρη ήταν να καταστήσει το κόμμα του αποδεκτό από το κατεστημένο, να ανασκευάσει την εικόνα του ακραίου και βεβαίως να το μετατρέψει από εν μέρει απόβλητο σε κεντρικό παίκτη στα παιχνίδια εξουσίας. Όπως προκύπτει από τα γεγονότα, πέτυχε τον

στόχο του. Το αντίτιμο ήταν η συρρίκνωση της εκλογικής επιρροής του ΛΑΟΣ, την ώρα που η επιρροή του Χρυσής Αυγής εκτοξεύεται.

Η στροφή του Καρατζαφέρη έχει στόχο να αντιστρέψει την πολιτικοεκλογική φθορά του κόμματός του. Περνώντας στην αντιμνημονιακή όχθη, ελπίζει ότι θα πιέσει τη Χρυσή Αυγή και κυρίως θα πλαγιοκοπήσει πολιτικά και εκλογικά την εκτεθειμένη πια Ν. Δ. Τα εμφανή καιροσκοπικά κίνητρα του αρχηγού του ΛΑΟΣ δεν αλλοιάζουν το γεγονός ότι με τη στροφή του οξύνει την πολιτική αντίφαση της Ν. Δ. και τη στριμώννει άοχα.

Εσωκομματικές αντιδράσεις

Από τη στιγμή που ο Σαμαράς προσκόρησε, έστω και υπό πίεση, στο στρατόπεδο του Μνημονίου, είναι πολύ δύσκολο να κάνει πίσω. Δεν είναι τυχαίο ότι για να υπερασπιστεί την επιλογή του, μετατρέπεται σταδιακά σ' αυτό που μέχρι τον περασμένο Νο-

έμβριο κατηγορούσε. Αυτό δεν είναι χωρίς εσωκομματική αντίδραση και μάλιστα αντίδραση από τις κοιματικές δυνάμεις που αποτελούν το στήριγμα του Σαμαρά.

Αν και είναι παρακινδυνευμένη κάθε πρόβλεψη, η κοιματική πειθαρχία που πιθανότατα θα επιβληθεί στη Ν. Δ. θα έχει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα απ' ό, τι στο ΠΑΣΟΚ. Οι «γαλάζιοι» βουλευτές δεν έχουν υποστεί τους αλλεπάλληλους εκβιασμούς που υπέστησαν οι «πράσινοι» συνάδελφοί τους για να ψηφίσουν τις κατά καιρούς δέσμες μέτρων. Εκτός αυτού, η προσδοκία της υπουργικής λιμουζίνας και των πλεονεκτημάτων από τη νομή της εξουσίας ενισχύει την τάση ευθυγράμμισης με τις επιλογές του αρχηγού.

Ολα αυτά, όμως, είναι πολιτικά α-σταθή. Ακόμα και ένα εξωτερικό γεγονός είναι σε θέση να προκαλέσει γόρους ανατροπής. Με άλλα λόγια, τίποτα δεν αποκλείεται. Είναι αξιοσημείωτο

ότι μεταξύ βουλευτών του ΠΑΣΟΚ και της Ν. Δ. αναπτύσσονται όχι μόνο δι-αυλοι συνεννόησης, αλλά και ένα κλίμα κοινής μοίρας. Η στροφή του Καρατζαφέρη δεν επηρεάζει μόνο τις ισορροπίες στο εσωτερικό της Ν. Δ. Τροφωδοτική και το ρεύμα αποστασιοποίησης από το νέο Μνημόνιο που αναπτύσσεται στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ.

Αρκετοί «πράσινοι» βουλευτές έχουν φθάσει στα όρια τους και έχουν την τάση να το δείχνουν εμπράκτως. Η μεγάλη πλειοψηφία τους, άλλωστε, δεν έχει καμία ελπίδα επανεκλογής. Εκοντας, μάλιστα, βιάσει τις αποδοκιμασίες και τους προπληκτισμούς στις εκλογικές περιφέρειές τους, αρχίζουν να κινούνται με κριτήριο την επόμενη ημέρα, όταν θα έχουν χάσει την έδρα και θα πρέπει να επιστρέψουν στο επάγγελμά τους στις τοπικές κοινωνίες.

Υπάρχει και ένας πρόσθετος παράγοντας που διευκολύνει τις διαρροές. Μέχρι τον σχηματισμό της κυβερνή-

σης Παπαδήμου, η διακυβέρνηση του τόπου ήταν αποκλειστική ευθύνη του ΠΑΣΟΚ. Σήμερα, στο κυβερνητικό στρατόπεδο συμμετέχει και η Ν. Δ. Αυτό σημαίνει ότι η κοινοβουλευτική πλειοψηφία είναι ευρεία. Με άλλα λόγια «πράσινοι» βουλευτές νιώθουν δεν εξαρτάται μόνο απ' αυτούς η ψηφοψη του νέου Μνημονίου και κατά συνέπεια έχουν μεγαλύτερα περιθώρια να καταψήφισουν.

Ετσι όπως διαμορφώνεται το τοπίο, η Ν. Δ. εισέρχεται σ' ένα δρόμο, ο οποίος κατά πάσα πιθανότητα θα την οδηγήσει σε πολιτικοεκλογική αποδόμηση. Είναι ο ίδιος δρόμος που διέρρηξε τη σχέση του ΠΑΣΟΚ με την κοινωνική βάση του, με αποτέλεσμα να εμφανίζει μονοψήφιο εκλογικό ποσοστό στις τελευταίες δημοσκοπήσεις. Η μόνη διαφορά είναι ότι για την αποδόμηση του ΠΑΣΟΚ χρειάστηκαν δύο χρόνια, ενώ για την αποδόμηση της Ν. Δ. θα πάρει πολύ λιγότερο, επειδή έχει πυκνώσει πολύ ο πολιτικός χρόνος.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΘΕΜΑ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΤΑΞΕΙΣ
----------------	------	--------------	--------	--------	--------

Ο ΤΣΑΡΛΣ ΝΤΑΛΑΡΑ ΣΤΗΝ «Κ»

Ψηφίστε το πρόγραμμα και τα μέτρα

■ Πέρα από τη λιτότητα υπάρχουν απτά οφέλη για τον ελληνικό λαό ■ Η συμφωνία θα οδηγήσει πολύ σύντομα στην εισροή κεφαλαίων ■ Η εικόνα θα αρχίσει να ανατρέπεται το 2013 και θα δείτε σημαντική ανάπτυξη το 2014

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ**

Δραματική έκκληση προς τους Έλληνες βουλευτές, να υπερψηφίσουν τη συμφωνία που θα ανοίξει τον δρόμο για τη νέα δανειακή σύμβαση προς την Ελλάδα, απευθύνει με συνέντευξή του στην «Κ» ο διευθυντής του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου, Τσαρλς Νταλάρ, ο οποίος μιλά για «τεράστιο βήμα των πολιτικών αρχηγών που δίνει στην Ελλάδα μια μεγάλη ευκαιρία» και υπογραμμίζει τα σημαντικά οφέλη που προκύπτουν από την απομείωση του χρέους —τη μεγαλύτερη στην ιστορία— για την οποία τονίζει ότι θα αφαιρέσει ένα σημαντικό βάρος από την πλάτη του ελληνικού λαού που αντιστοικεί σε πάνω από το μισό εισόδημα κάθε Έλληνα πολίτη στη διάρκεια ενός εξαμήνου.

Ταυτόχρονα, επικρίνει όσους σκιαγραφούν μια υπερβολικά αρνητική εικόνα για την Ελλάδα, δηλώνει ότι εάν ληφθεί υπόψη η ύφεση, η χώρα έχει επιτύχει μέσα σε δύο χρόνια μια πρωτόφανη δημοσιονομική προσαρμογή και εμφανίζεται αισιόδοξος ότι το «κούρεμα» του χρέους, το οποίο θα φθάσει κοντά στο 70%, σε συνδυασμό με τις μεταρρυθμίσεις, θα ανοίξει τον δρόμο για εισροή σημαντικών κεφαλαίων, σταθεροποίηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, δημιουργία θέσεων εργασίας και, τελικά, την οικοδόμηση μιας νέας ανταγωνιστικής Ελλάδας. Εάν γίνουν όλα αυτά, εκτιμά ότι στις αρχές του 2013, τη σημερινή ύφεση και επώδυνη λιτότητα θα αντικαταστήσουν η ανάπτυξη και μια νέα προοπτική για την ελληνική οικονομία.

Ο κ. Νταλάρ, ο οποίος συμμετείχε τις τελευταίες εβδομάδες σε πολυώρες διαπραγματεύσεις με την ελληνική κυβέρνηση αλλά και ευρωπαϊκούς θεσμούς, μιλά για σφικτό χρονοδιάγραμμα που δεν επιτρέπει πλέον την ελάχιστη διολίσθηση και τάσσεται εμπέως πάνω σαφώς υπέρ της συμμετοχής στο «κούρεμα» της ΕΚΤ και των κεντρικών τραπεζών χωρών της Ευρώζωνς.

— **Πώς αποτιμάτε την απόφαση ή μάλλον την απουσία απόφασης στο Eurogroup της περασμένης Πέμπτης;**

— Είναι ένα βήμα μπροστά. Δεν είναι πια σφικτό. Χρειάζεται υπομονή και πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι σε αυτό το σημείο η Ευρώπη προσεγγίζει

το θέμα με πολύ μεγάλη προσοχή. — **Πόσο αισιόδοξος είστε ότι το νέο πρόγραμμα και τα μέτρα που το συνοδεύουν θα υπερψηφισθούν από το ελληνικό Κοινοβούλιο;**

— Θέλω να τους ενθαρρύνω να το ψηφίσουν. Η φωνή μου είναι ένα πολύ μικρό κομμάτι αυτής της διαδικασίας, αλλά είναι πολύ σημαντικό για τους βουλευτές να κατανοήσουν τη διακυβεύεται και να αναγνωρίσουν ότι πέρα από τη λιτότητα, που είναι μέρος της βραχυπρόθεσμης διάστασης αυτού του προγράμματος, υπάρχουν πολλά και απτά οφέλη για την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό.

Τα οφέλη

— **Η φωνή κάποιου που μιλά εκ μέρους τραπεζών και άλλων που έχουν επενδύσει άνω των 200 δισ. ευρώ δεν είναι «μικρή».** Ποια είναι τα οφέλη που αναφέρετε;

— Είναι πολύ σημαντικό να δουν οι βουλευτές και ο λαός πέρα από την υπαρκτή βραχυπρόθεσμη πίεση. Υπάρχουν πολλά οφέλη, τα οποία μπορεί να μη βλέπετε όταν είσαι στη μέση της ομίχλης. Το πρώτο είναι ότι ποτέ στην ιστορία δεν μειώθηκε το χρέος μιας χώρας κατά 100 δισ. ευρώ, και όταν συνδυάσεις αυτό με τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους και την επιμήκυνση της ωρίμανσης του εναπομεινάντος χρέους, αφαιρείται ένα τεράστιο βάρος από την πλάτη του ελληνικού λαού, που αντιστοιχεί σε πάνω από το μισό εισόδημα κάθε Έλληνα πολίτη στη διάρκεια ενός εξαμήνου. Το ποσό είναι εκπληκτικό. Αντιστοιχεί στο 45% του ΑΕΠ. Εχω εργασθεί σε πολλές αναδιρθρώσεις. Ποτέ δεν υπήρξε απομείωση που να φθάνει στο μισό του ΑΕΠ μιας χώρας. Αντί όλο αυτό το τεράστιο ποσό να πηγαίνει στους πιστωτές, θα επιστρέψει στην ελληνικό λαό. Πρόκειται για ένα εκπληκτικό στοιχείο το οποίο έχει καθεί σε αυτή τη δημόσια συζήτηση. Και είναι κάτι που είναι αδανόητο να απολέσουν οικειοθελώς οι Έλληνες. Επίσης, η συμφωνία αυτή θα οδηγήσει πολύ σύντομα στην εισροή κεφαλαίων στην ελληνική οικονομία.

— **Ως ξένες επενδύσεις;**

— Οχι, εννοώ τα κρατικά κεφάλαια που θα έρθουν από την Ε. Ε., αλλά η διαδικασία αυτή θα οδηγήσει σταδιακά και στο άνοιγμα της ελληνικής οικονομίας σε επενδύσεις. Οι ξένες τρά-

«**Η Ελλάδα** έχει επιτύχει μια δραματική δημοσιονομική προσαρμογή που φθάνει το 10%, μία από τις πιο εντυπωσιακές που έχω δει. Ξέρω ότι πολλά μένουν να γίνουν, αλλά είναι λάθος να λένε μερικοί ότι η Ελλάδα δεν έχει κάνει τίποτα», τονίζει ο διευθυντής του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου, Τσαρλς Νταλάρ.

Ποτέ στην ιστορία δεν μειώθηκε το χρέος μιας χώρας κατά 100 δισ. ευρώ... Αφαιρείται ένα τεράστιο βάρος από την πλάτη του ελληνικού λαού, που αντιστοιχεί σε πάνω από το μισό εισόδημα κάθε Έλληνα πολίτη στη διάρκεια ενός εξαμήνου.

πέζες είναι μέχρι τώρα πολύ διστακτικές, ενώ οι ελληνικές δεν έχουν ρευστότητα. Μετά τη συμφωνία για την απομείωση του χρέους και το νέο πρόγραμμα, ξαφνικά το περιβάλλον θα ανατραπεί. Οι τράπεζες θα αρχίσουν και πάλι να δανείζουν επιχειρήσεις και ιδιώτες. Θα υπάρξει και πάλι ένα τραπεζικό σύστημα που θα λειτουργεί, κάτι που λείπει τόσο πολύ τα τελευταία χρόνια. Συνεργάζομαι με τις ελληνικές τράπεζες για περισσότερο από είκοσι χρόνια. Έχουν καλό όνομα διεθνώς. Αλλά έχουν εγκλωβισθεί σε ένα περιβάλλον όπου η χώρα τους έχει μεγάλες αδυναμίες. Αν αφαιρέσουμε από την πλάτη του ελληνικού κράτους όλο αυτό το χρέος, θα αναζωογονηθούν και οι ελληνικές τράπεζες οι οποίες διοικούνται αποτελεσματικά. — **Οι θεωρητικές εκτιμήσεις είναι σε-**

βαστές, αλλά η χώρα βιώνει μια σκληρή λιτότητα.

— Τα τελευταία δύο χρόνια η Ελλάδα ζει σε ένα περιβάλλον λιτότητας και αβεβαιότητας. Η λιτότητα, φυσικά, συνεχίζεται, αλλά προχωράει προς μια άλλη κατάσταση όπου θα αρχίσουν να γίνονται αισθητά τα οφέλη που ανέφερα, όπως η εισροή κεφαλαίων, που θα δώσουν σταδιακά τέλος στην αβεβαιότητα. Δεν λέω ότι δεν θα υπάρχει πόνος με την προσαρμογή. Κάθε φορά που καταργούνται θέσεις εργασίας ή μειώνονται μισθοί υπάρχει πόνος, αλλά αυτός θα περιορισθεί. Το μεσοπρόθεσμο όφελος από τη στιγμή που περάσουν όλα αυτά τα μέτρα και υλοποιηθούν οι μεταρρυθμίσεις, θα είναι η δημιουργία μιας σαφώς περισσότερο ανταγωνιστικής και δυναμικής οικονομίας που θα αρχίσει να δημιουργεί θέσεις εργασίας. Ξέρετε, τη δεκαετία του '70 έζησα στην Ελλάδα ως νεαρός αξιωματικός του αμερικανικού ναυτικού και γνώρισα πολλούς Έλληνες σε προσωπικό επίπεδο. Έκανα πολλούς φίλους εδώ. Και έχω ζήσει την πραγματικότητα των Ελλήνων που ζουν στο εξωτερικό, σε άλλο περιβάλλον, όπου είναι πολύ δυναμικοί και δημιουργικοί. Δυστυχώς, πολλά χρόνια δύσκολων πολιτικών συμπίεσαν αυτές τις αρετές των Ελλήνων, γι' αυτό πιστεύω ότι μερικές από αυτές τις μεταρρυθμίσεις, παρά τις δυσχερείες που αρχικά προκαλούν, θα δημιουργήσουν ένα πιο φιλικό για τη δημιουργία θέσεων εργασίας περιβάλλον, και θα οδηγήσουν σε μια πιο ανταγωνιστική οικονομία, με πολύ βελτιωμένη παροχή υπηρεσιών που είναι απαραίτητη για την ανάκαμψη. Λυπάμαι που όλα αυτά τα δεδομένα έχουν καθεί από τον δημόσιο διάλογο και όλοι επικεντρώνονται μόνο στη βραχυπρόθεσμη λιτότητα.

Η συρρίκνωση τελειώνει

— **Όσα αναφέρετε ακούγονται ωραία, μπορείτε όμως να εκτιμήσετε με βεβαιότητα πότε θα επιστρέψει η χώρα στην πολυπόθητη ανάπτυξη, γιατί βρισκόμαστε σε μια μόνιμη ύφεση;**

— Θα δείτε τη συρρίκνωση να τελειώνει φέτος. Θα συνεχίσετε να έχετε αρνητική ανάπτυξη τους πρώτους μήνες αυτού του έτους και ίσως μέχρι το δεύτερο εξάμηνο, αλλά την επόμενη χρονιά θα αρχίσετε να βλέπετε σημάδια ανάπτυξης. Πολλοί αναλύτες είναι υπερβολικά αρνητικοί για την προοπτική

της ελληνικής οικονομίας. Εχω εμπειρία από ανάλογα οικονομικά προγράμματα τα τελευταία τριάντα χρόνια και είμαι πεπεισμένος ότι λαμβάνοντας υπόψη την εισροή κεφαλαίων, τη σταθεροποίηση των καταθέσεων και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, η εικόνα θα αρχίσει να ανατρέπεται το 2013 και θα δείτε σημαντική ανάπτυξη το 2014. Θα πάρει λίγο χρόνο, αλλά τα πράγματα θα εξελιχθούν πολύ πιο γρήγορα απ' ό, τι προβλέπουν κάποιοι. Οι κεφαλαιακές αγορές και οι διενθεις επενδυτές θα αρχίσουν να αντιδρούν θετικά αλλά συγκρατημένα έπειτα από περίπου έξι μήνες.

— **Μήπως είστε υπερβολικά αισιόδοξος;**

— Κάτι που κάποιοι ξεχνούν ή αγνοούν είναι ότι στη διάρκεια του 2010, όταν η Ελλάδα σημείωνε πρόοδο στη δημοσιονομική της προσαρμογή, πριν αρχίσουν οι Ευρωπαίοι να συζητούν για το ενδεχόμενο να επιβάλουν σε ιδιώτες επενδυτές «κούρεμα», σημειωνόταν σταδιακή μείωση των ελληνικών spreads καθώς υποχωρούσε το ρίσκο που αφορούσε την ελληνική οικονομία. Ετσι, πραγματικά πιστεύω ότι μπορεί να υπάρξει μια πολύ πιο θετική εξέλιξη από αυτήν που πολλοί εκτιμούν.

— **Λείπει, όμως, το όραμα και η προοπτική.**

— Έχετε δίκιο. Εχω κι εγώ την αίσθηση ότι κανείς δεν βλέπει φως στην άκρη του τούνελ, αλλά θέλω να σας πω ότι υπάρχει. Ξέρετε, πριν από περίπου μια δεκαετία ήμουν στο Νταβός όταν η Βραζιλία κατέρρεε και όλοι συζητούσαν για το τέλος της Βραζιλίας. Και, όμως, σήμερα είμαστε μπροστά σε μια από τις πιο δυναμικές οικονομίες του κόσμου. — **Εμείς δεν έχουμε τη δυνατότητα υποτίμησης.**

— Είναι αλήθεια, αλλά σε αυτό που είπατε θα αφαντούσα με κάτι που σε κάποιους περνά απαρατήρητο. Εάν ληφθεί υπόψη η ύφεση, η Ελλάδα έχει τα τελευταία δύο χρόνια επιτύχει μια δραματική δημοσιονομική προσαρμογή που φθάνει το 10%, μια από τις πιο εντυπωσιακές που έχω δει. Ετσι, η Ελλάδα μέσα σε μία μόλις διετία έχει ανακτήσει τη μισή ανταγωνιστικότητα από αυτήν που απώλεσε στη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας. Αυτό είναι εντυπωσιακό. Ξέρω ότι πολλά μένουν να γίνουν, αλλά είναι λάθος να λένε μερικοί ότι η Ελλάδα δεν έχει κάνει τίποτα.

Είναι εφικτή η έγκαιρη ολοκλήρωση των διαδικασιών για το PSI

— Το χρονοδιάγραμμα είναι πολύ σφικτό. Είναι επαρκές ο χρόνος για να αποφευχθεί η χρεοκοπία;

— Πρέπει να τον κάνουμε επαρκή. Αλλά έχετε απόλυτο δίκιο. Το χρονοδιάγραμμα είναι πολύ σφικτό και δεν υπάρχουν περιθώρια για καμία διολίσθηση. Κατά την άποψή μου υπάρχει μεγάλη χρονική πίεση, αλλά είναι εφικτή η έγκαιρη ολοκλήρωση των διαδικασιών. Η ψηφοφορία στη Βουλή σας, η έγκριση του Eurogroup, η ολοκλήρωση του σημαντικού αυτού PSI που θα πρέπει η ελληνική κυβέρνηση να μεταφέρει ταχύτητα στις αγορές, όλα αυτά πρέπει να γίνουν, αλλά είμαι βέβαιος ότι θα γίνουν. Τα πολιτικά βήματα που πρέπει να γίνουν στην Αθήνα και την Ευρώπη τις επόμενες ημέρες θα γίνουν, όπως και εμείς από την οικονομική πλευρά θα κάνουμε αυτά που πρέπει.

— **Η υλοποίηση του PSI πρέπει να έ-**

χει ολοκληρωθεί εντός των επομένων τριών εβδομάδων, έως τις αρχές Μαρτίου;

— Θα σας παρέπεμπα στην ελληνική κυβέρνηση για το ακριβές χρονοδιάγραμμα διότι είναι στη δική τους δικαιοδοσία, αλλά αυτό που αναφέρετε είναι όντως το χρονοδιάγραμμα πάνω στο οποίο, από ό, τι αντιλαμβάνομαι, εργάζονται. Από την πλευρά μας συνεργαζόμαστε πολύ στενά για τη σχηματοποίηση των κανόνων που θα διέπουν τα νέα ομόλογα και μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι οι οικονομικές πτυχές αυτής της εθελοντικής ανταλλαγής είναι καλά σχεδιασμένες.

— **Ποιο θα είναι το επιτόκιο των νέων ομολόγων;**

— Δεν μπορώ να απαντήσω σε αυτό. Είχαμε πολύ παραγωγικές συζητήσεις με τον πρωθυπουργό Παπαδήμο και τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Βενιζέλο,

στη διάρκεια των προηγούμενων εβδομάδων και πιστεύουμε ότι τα χαρακτηριστικά της συμφωνίας για την ανταλλαγή των ομολόγων των ιδιωτών πιστωτών (PSI) έχουν καταστεί απόλυτα σαφή, αλλά δεν μπορώ να μιλήσω ακριβώς για το επιτόκιο, γιατί θα πρέπει πρώτα να εγκριθεί το νέο πρόγραμμα από το κοινοβούλιο σας και να τύχει της υποστήριξης του Eurogroup την επόμενη Τετάρτη.

Απόλυτα αφοσιωμένοι

— **Είναι χρήσιμη η ενεργοποίηση των ρητρών συλλογικής δράσης (CACs);**

— Σε ό,τι μας αφορά είμαστε αφοσιωμένοι σε μια εθελοντική συμφωνία. Εκπροσωπούμε ένα σημαντικό ποσοστό των επενδυτών και πιστωτών της Ελλάδας και είμαστε αποφασισμένοι να συνεργασθούμε με την ελληνική κυ-

βέρνηση, αναγνωρίζοντας ότι αυτή θα πάρει τις δικές της αποφάσεις μέσα από τις δικές της νομικές και επιχειρηματικές διαδικασίες, αλλά είμαστε απόλυτα αφοσιωμένοι στην επιτυχία αυτής της συμφωνίας σε εθελοντική βάση. Είμαι πεπεισμένος ότι η συμφωνία έτσι όπως διαμορφώνεται και με τη σημαντική στήριξη της Ε.Ε. θα βρει υποστήριξη στις αγορές.

— **Ποιο θα είναι το ποσοστό συμμετοχής των κατόχων ομολόγων;**

— Αυτό δεν μπορώ να σας το πω, αλλά περιμένουμε ένα πολύ υψηλό ποσοστό εθελοντικής συμμετοχής. Είναι επώδυνο για πολλούς επενδυτές να δεχθούν ότι μεγάλο μέρος της επένδυσής τους στην ελληνική κυβέρνηση έχει καθεί, αλλά οφείλω να σας πω ότι οι περισσότεροι το κατανοούν. Ας ξεπεράσουμε τη φάση της άρνησης (denial) και ας προχωρήσουμε δημιουργώντας ένα

κύμα ανέμου που θα ωθήσει την ελληνική οικονομία προς τα εμπρός. Ας προσφέρουμε τη δική μας συμβολή στη δυναμική που μπορεί να δημιουργηθεί.

— **Τελικά, το συνολικό «κούρεμα» θα φθάσει το 70%;**

— Δεν μπορώ να μιλήσω για το ακριβές ποσοστό, αλλά θα είναι πολύ πάνω από το 50%. Αυτό που μπορώ να σας πω είναι ότι όλοι μας, ο ελληνικός λαός, οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, το ΔΝΤ και οι ιδιώτες πιστωτές, όλοι πρέπει να βάλουμε πλάτη στην προσπάθεια της Ελλάδας να μεταρρυθμίσει την οικονομία της. Όλοι μαζί, εφόσον βέβαια οι Έλληνες πολίτες μπορούσαν να επιδείξουν λίγη ακόμη υπομονή και επιμονή.

— **Τα νέα ομόλογα θα διέπνουν από το ελληνικό ή το βρετανικό δίκαιο;**

— Δεν θέλω να αναφερθώ στο συγκεκριμένο θέμα. Αλλά οι κ. Παπαδήμος και Βενιζέλος έχουν επιδείξει ηγε-

τικότητα και θάρρος αυτές τις εβδομάδες και συνέβαλαν καθοριστικά στο να προχωρήσει όλη αυτή η διαδικασία που ήταν και το ζητούμενο.

— **Πρέπει να συμμετάσχουν στην αναδιάρθρωση η ΕΚΤ και οι κεντρικές τράπεζες;**

— Οι ερωτήσεις σας αγγίζουν τα πιο ευαίσθητα ζητήματα. Αυτό που μπορώ να σας πω είναι πια πιστεύουμε ότι είναι σημαντικό να υπάρξει ένας δικαίος καταμερισμός του βάρους σε όλους.

— **Πώς κρίνετε τη στάση των πολιτικών αρχηγών;**

— Και αυτοί αναγνωρίζουν τη διακυβεύεται και η υποστήριξη τους σε αυτό το πρόγραμμα, ύστερα από πολυώρες διαπραγματεύσεις που κράτησαν μέχρι τα ξημερώματα, είναι ένα τεράστιο βήμα που δίνει στην Ελλάδα μια μεγάλη ευκαιρία, και πρέπει κανείς να αναγνωρίσει τη συμβολή τους.

Πώς αξιολογούν οι ξένοι οίκοι τη συμφωνία με την τρόικα

Θεωρούν ότι είναι σημαντικό βήμα για την αποτροπή μιας μη ελεγχόμενης χρεοκοπίας, αμφιβάλλουν όμως αν θα εφαρμοστούν τα μέτρα

της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ**

Η συμφωνία με την τρόικα απομακρύνει τις πιθανότητες μιας μη ελεγχόμενης χρεοκοπίας, εκτιμούν οι οίκοι αξιολόγησης Standard & Poor's και Fitch Ratings μιλώντας στην «Κ».

Σύμφωνα με τον Μόρις Κρέμερ της S&P, η αξιολόγηση CC που δίνει στην Ελλάδα καταδεικνύει ότι ο οίκος αναμένει μια επικείμενη χρεοκοπία, ελεγχόμενη ή μη. Προσθέτει, πάντως, ότι «η συμφωνία με την τρόικα καθιστά μια ελεγχόμενη χρεοκοπία πιο πιθανή, αν και όχι σίγουρη». Όπως τονίζει: «Μια επιτυχής εφαρμογή του προγράμματος προσαρμογής θα ενίσχυε την πιστοληπτική αξιολόγηση της Ελλάδας. Αλλά η οικοδόμηση ενός αξιοπύστου ιστορικού συνετής χάραξης

και εφαρμογής πολιτικής θα χρειαστεί πολλά χρόνια». Από την πλευρά του, και ο αναλυτής του οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch Ratings Πολ Ρόκινς δηλώνει στην «Κ» ότι «η συμφωνία με την τρόικα είναι σημαντικό βήμα για την αποτροπή μιας μη ελεγχόμενης χρεοκοπίας». Ο ίδιος, ωστόσο, σημειώνει ότι «παράμενει ένας αριθμός εμποδίων: η ελληνική Βουλή πρέπει να εγκρίνει τη νέα συμφωνία και το PSI χρειάζεται υψηλή συμμετοχή προκειμένου να επιτύχει. Ακόμη και τότε, η Ελλάδα θα έχει υψηλό χρέος, οι αναπτυξιακές της προοπτικές θα είναι αδύναμες και οι κίνδυνοι στην εφαρμογή του νέου προγράμματος θα παραμένουν μεγάλοι».

Ο επικεφαλής οικονομολόγος της γερμανικής τράπεζας Berenberg Χόλ-

Ο αναλυτής του οίκου Fitch Ratings Πολ Ρόκινς σημειώνει ότι παραμένει ένας αριθμός εμποδίων, ακόμη και μετά τη συμφωνία με την τρόικα.

γκερ Σμίντινγκ θεωρεί ότι, αν η συμφωνία ολοκληρωθεί, θα συνεισφέρει στην αποκλιμάκωση της κρίσης στην Ευρώζων, αλλά αμφιβάλλει για το αν τελικά θα βοηθήσει τη χώρα μας. Όπως λέει στην «Κ», «το κλειδί για την Ελλάδα είναι να δείξει καθαρά ότι εφαρμόζει τις μεγάλες, δύσκολες μεταρρυθμίσεις και τις περικοπές θέσεων εργασίας στο Δημόσιο. Τότε πιθανώς η τρόικα να ανεχθεί δημοσιονομικές εκτροπές, που θα οφείλονται σε μια βαθύτερη ύφεση. Αλλά, αν η τρόικα δεν δει επαρκή πρόοδο, τότε η εισροή πιστώσεων στην Ελλάδα πιθανώς να σταματήσει σε μια μελλοντική αξιολόγηση, με τη δημοσιονομική εκτροπή ως ένα ακόμη επιχείρημα ώστε να αφήσουν την Ελλάδα να αποτύχει».

Πράγματι, σύμφωνα με ευρωπαϊκή

πηγή με γνώωση της συζήτησης που έγινε στο Eurogroup, αρκετές χώρες της Ευρώζωνς έχουν πύεον παραιτηθεί από την «υπόθεση Ελλάδα», καθώς δεν έχουν πιστέ ότι οποιοδήποτε νέο πρόγραμμα θα έχει αποτέλεσμα, με δεδομένη την κατά τη γνώμη τους ανεπαρκή εφαρμογή, τις αδύναμες θεσμούς και το μη συναινετικό πολιτικό σύστημα. Ως αποτέλεσμα, «θα καλωσόριζαν μια οικειοθελή έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ, αν και δεν είναι έτοιμοι να την πείσουν ενεργά προς αυτή την κατεύθυνση».

Σημειώνεται ότι τη μείωση της βούλησης υποστήριξης της Ελλάδας από τις χώρες της Ευρώζωνς αναφέρει ο επικεφαλής οικονομολόγος της Citigroup, Γουίλεμ Μπουίτερ, ως τον βασικό λόγο για την αύξηση των πι-

θανοτήτων που δίνει σε μια έξοδο της Ελλάδας από την Ευρώζωνη τους επόμενους 18 μήνες, στο 50%. Κλειδί και για τον κ. Μπουίτερ είναι η εφαρμογή των προϋποθέσεων του προγράμματος.

Οικειοθελή έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ προβλέπει, τέλος, η αναλύτρια της Roubini Global Economics Μέγκαν Γκριν. Όπως υπενθυμίζει στην «Κ», «η λογική της συμφωνίας του PSI και του δεύτερου προγράμματος είναι η βιωσιμότητα του χρέους». Αν και παραδέχεται ότι υπάρχουν στοιχεία του παζλ που πρέπει να συμπληρωθούν, θεωρεί πως είναι «εξαιρετικά απίθανο» να επιτευχθεί αυτό. Η ίδια εκτιμά ότι «η πιο πιθανή εξέλιξη είναι η ελληνική κυβέρνηση να συμφωνήσει και πάλι σε μέτρα που δεν μπορεί να εφαρμόσει».